

Vruchten verbeeld

De mens is altijd nieuwsgierig geweest naar wat er achter de horizon lag. Reizigers kwamen terug met handelswaar en met verhalen. Hoe verder weg men ging, hoe lastiger het was om de onbekende wereld te beschrijven.

Tekst - Hanneke Jelles

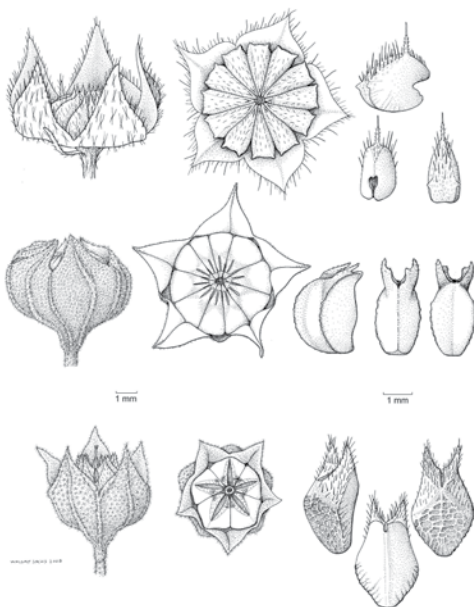
Ilex. Aquarel Anita Walsmit Sachs. ©NCB Naturalis

In de vijftiende eeuw trokken de Portugezen al langs de Afrikaanse kust en ronden ze Kaap de Goede hoop. In 1497 voer Vasco da Gama nog verder: naar India. Columbus, Genuëes in Spaanse dienst, ontdekte in 1492 het Caraïbisch gebied. Wat moet de nieuwe wereld een wonder geweest zijn voor de reizigers. Natuurlijk namen ze zaden, gedroogd materiaal en dierenhuiden mee naar huis. Maar een belangrijk deel van hun verslag bestond uit tekeningen. Tekenaars reisden mee en beeldden dieren en planten, inclusief de wonderlijke tropische vruchten, tot in detail af.

Materiaaluitdrukking

Ook tegenwoordig gaan wetenschappers op pad naar verafgelegen gebieden, op zoek naar nieuwe plantensoorten. En al is het fototoestel meestal bij de hand, ook nu zijn tekeningen vaak nog de beste manier om planten, inclusief vruchten en zaden af te beelden. De afgebeelde pentekening laat bijvoorbeeld de verschillen zien tussen vruchten van drie soorten: *Malvastrum coromandelianum*, *Sida rhombifolia* en *Sida spinosa*. De maker, Anita Walsmit Sachs, is hoofd van de tekenkamer op het Herbarium (NCB Naturalis). Voor wetenschappelijke publicaties maakt zij voornamelijk dit soort pentekeningen; voor haar eigen, vrije werk maakt ze aquarellen, zoals de afgebeelde Ilex.

Walsmit Sachs: "Vruchten kunnen fluwelig zijn als een perzik of glad en glimmend zijn, zoals een tomaat of appel. Soms ligt er een witte was overheen, zoals bij sommige pruimen en druiven. Tropische vruchten hebben vaak beharing; als je ze door de binoculair bekijkt, zie je allerlei vormen beharing zoals sterharen, haren met weerhaakjes of vezels, zoals bij een kokosnoot. Voor een botanisch kunstenaar is het de uitdaging de juiste materiaaluitdrukking te treffen. Verder wil je goed laten uitkomen dat een vrucht rond is, en geen plat schijfje. Dat effect bereik je met een goede belichting." Het resultaat ziet er smakelijk en levensecht uit - smakelijk voor merels, in dit geval.

Versillen tussen vruchten van drie soorten: *Malvastrum coromandelianum*, *Sida rhombifolia* en *Sida spinosa*. Pentekening Anita Walsmit Sachs. ©NCB Naturalis